

Virus in *Alstroemeria*

Algemeen

De meest bekende virussen in *Alstroemeria* zijn het tomatenbronsvlekkenvirus (TSWV), *Impatiens*-vlekkenvirus (INSV) en *Alstroemeria*-mozaïekvirus (AIMV). Naast deze virussen kunnen nog een aantal andere virussen voorkomen. Raakt een plant eenmaal geïnfecteerd met een virus dan blijft deze gedurende de verdere levensduur besmet. Na infectie duurt het enige tijd voordat aan een plant te zien is of deze besmet is met virus. Bij TSWV en INSV bijvoorbeeld moet men er rekening mee houden dat de eerste symptomen gemiddeld pas 4 weken na infectie zichtbaar worden.

Herkennen

Een virusbesmetting kan zich uiten door middel van een scala aan symptomen. De symptomen kunnen zeer sterk verschillen per virus, per *Alstroemeria*-variëteit en door andere factoren (bijv. tijd van het jaar, stress). Sommige virussen veroorzaken specifieke symptomen aan de bovengrondse delen zoals in het geval van TSWV en INSV. Bij AIMV daarentegen, blijven de symptomen soms geheel of tijdelijk achterwege. Verder kunnen in één *Alstroemeria* plant meerdere virussen tegelijkertijd voorkomen, waardoor uiterlijke symptomen mogelijk versterkt worden.

Foto DLV Gewasbescherming: TSWV + AIMV

Symptomen kunnen op elkaar lijken of niet karakteristiek zijn voor het aanwezige virus waardoor het

visueel niet altijd duidelijk is om welk virus het gaat. Duidelijkheid is van groot belang wanneer het gaat om de beheersing van virusproblemen. Aanvullend onderzoek, ter bevestiging van de aanwezigheid en aard van virus(sen) is daarom in vele gevallen noodzakelijk.

TSWV en INSV

Beide virussen behoren tot de tospovirussen en zijn zeer nauw aan elkaar verwant. Deze virussen hebben gemeen dat ze worden verspreid door trips. Een met tospovirus-besmette trips kan tijdens het voeden het virus afgeven aan een gezonde plant. Is een trips eenmaal besmet met het virus dan kan hij het virus de rest van zijn leven overdragen.

Symptomen TSWV

TSWV kan worden herkend doordat gele vlekken op het blad zichtbaar zijn; in een later stadium kan in deze vlekken necrose ontstaan. Bij sommige bladeren vertonen de nerven necrose aan de bladbasis. Op de stengels kunnen necrotische strepen ontstaan. Dit kan tot gevolg hebben dat toppen omknikken.

Foto DLV Gewasbescherming: Stengelsymptomen TSWV

Symptomen INSV

Naast chlorotische en necrotische vlekken veroorzaakt dit virus ook chlorotische, concentrische kringen op de bladeren.

Foto Naktuinbouw: bladsymptomen INSV

AIMV

Dit virus wordt overgedragen door bladluizen. Eenmaal opgenomen, raakt de besmette bladluis het virus vrij snel kwijt. Naast overdracht door bladluizen, kan mechanische verspreiding van AIMV plaatsvinden door werkzaamheden in het gewas.

Symptomen AIMV

Op de bladeren zijn mozaïek en/of chlorotische vlekken zichtbaar. Daarnaast kunnen ook bloemen afwijkingen vertonen. De symptomen kunnen meer of minder heftig zijn. Ook kan het virus soms symptomeloos voorkomen.

Foto DLV Gewasbescherming: Bladsymptomen AIMV

Voorkomen en beheersen virus algemeen

Uitgaan van gezond plantmateriaal is uiteraard maatregel nummer één. Komt een aantasting voor op het bedrijf dan moet verdere verspreiding van een infectie worden tegen gegaan. Aangetaste planten moeten geheel worden verwijderd en afgevoerd van het bedrijf. Hierdoor wordt voorkomen dat nog niet besmette insecten besmet raken met het virus. Ook

zonder symptomen kan een plant besmettelijk zijn voor de omgeving.

Voorkomen en beheersen AIMV

- aangetaste planten geheel verwijderen en afvoeren in plastic zak.
- planten intensief controleren op nieuwe infecties
- bestrijd de luis (vector)
- dompel gereedschap/handen bij gewaswerkzaamheden bij elke plant in melk met 3,5% eiwit
- gebruik apart gereedschap en andere benodigde materialen voor besmette rassen/percelen
- werk van gezond naar ziek

Voorkomen en beheersen TSWV/INSV

- aangetaste planten geheel verwijderen en afvoeren in plastic zak
- planten intensief controleren op nieuwe infecties
- bestrijd de trips zeer consequent gedurende lange tijd (min. 2 maanden)
- spuit, afhankelijk van het jaargetijde en kas temperatuur om de 5 tot 7 dagen
- houdt onkruid in en rondom de kas zo kort mogelijk (de virussen hebben vele waardplanten)

Colofon

Uitvoering: DLV Facet i.s.m. DLV Gewasbescherming & de Landelijke Alstroemeriacommissie van LTO Groeiservice.

Voor vragen kunt u terecht bij:

Irma Lukassen, DLV Facet: 06 20425223

Financiering:

Productschap Tuinbouw

Postbus 280, 2700 AG Zoetermeer